

Szerződésállomány, követelésállomány átruházásának engedélyezése

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. § (1) bekezdés a) aa) alpontjában és b) pontjában foglaltak, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) és 19. § (1) bekezdésében, valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet (Rendelet) 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett **gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője** – a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát az MNB elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerében (ERA rendszer) elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus űrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be.

Az engedélyezési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az *E-ügyintézés Engedélyezés* szolgáltatáson belül található elektronikus űrlapokon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a kérelmezők, illetve jogi képviselőik részére.

A szerződésállomány, illetve követelésállomány átruházásának engedélyezése iránti eljárás kezdeményezéséhez szükséges elektronikus űrlap az *E-ügyintézés – Engedélyezés* szolgáltatáson belül a Hpt. szerinti intézményeknél, a pénzügyi vállalkozások számára rendszeresített űrlapok között érhető el.

Az elektronikus ügyintézéssel, valamint az engedélyezési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-az-e-ugyintezesrol-az-mnb-elotti-engedelyezesi-eljarasokban-1.pdf>

Az engedélyezési eljárásokhoz kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetők el:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/altalanos-informaciok> és

<https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/tajekoztatok>

A szerződésből kilépő pénzügyi intézmény és a szerződésbe belépő pénzügyi intézmény **megállapodhat** a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi XXXVII. törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdésének b)–c) és l) pontjaiban meghatározott pénzügyi szolgáltatás nyújtására irányuló, legalább húsz szerződést **vagy** legalább tízmilliárd forint tőketartozást vagy lízingdíj-követelést tartalmazó szerződéses állományból az átadót megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összességének – az MNB engedélyével – a szerződést átvevő félre történő átruházásában a Hpt. 17/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

A Hpt. előzőekben hivatkozott 17/A. § (1) bekezdése értelmében az átruházás során a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) szerződésátruházásra vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az átruházás esetén a szerződés biztosítékai nem szűnnek meg, továbbá az átruházáshoz nem szükséges a szerződésben maradó fél jognyilatkozata. Ugyanezen bekezdés szerint az MNB engedélye nem helyettesíti a Gazdasági Versenyhivatalnak a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény szerinti engedélyét.

Az MNB a pénzügyi intézmények közötti állományátruházásra vonatkozó prudenciális, fogyasztóvédelmi, informatikai, továbbá a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésével kapcsolatos elvárásairól vezetői körlevelet adott ki 2022. szeptember 15. napján, mely vezetői körlevél az MNB honlapján az alábbi útvonalon érhető el:

Felügyelet/Szabályozás/Felügyeleti szabályozó eszközök/Vezetői körlevelek/2022. évben kiadott vezetői körlevelek: <https://www.mnb.hu/letoltes/vezetoi-korlevel-3.pdf>

A pénzügyi vállalkozások szerződésállományának, illetve követelésállományának átruházásának engedélyezésére irányuló eljárásban az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges (Hpt. 17/A. § (2) bekezdés):

1) a szerződésállomány, illetve a követelésállomány átruházásának engedélyezése iránti kérelem (elektronikus űrlapon) (Hpt. 17/A. § (1) és (11) bekezdése),

2) az átvevő pénzügyi intézmény típusától függően:

2a) ha az állományt átvevő hitelintézet:

- aa) az átadó pénzügyi intézmény és az átvevő hitelintézet átruházásra irányuló jognyilatkozatát,
- ab) az átruházandó szerződések, azok biztosítékainak megjelölését,
- ac) a szerződésállomány-átruházás időpontját, ellenértékét,
- ad) az átruházandó szerződésállománynak az átadó pénzügyi intézménynél kimutatott könyv szerinti értékét, valamint a szerződésállományra vonatkozó értékvesztés, illetve céltartalék összegét,
- ae) a szerződésben maradó felek azonosítására szolgáló adatokat,
- af) annak igazolását, hogy az átvevő hitelintézet rendelkezik az átvenni kívánt szerződésállományhoz kapcsolódó kockázatokat minimálisan fedező szavatoló tőkével,
- ag) az átvevő hitelintézet átvenni kívánt szerződésállomány figyelembe vételével elkészített üzleti tervét;

2b) ha az állományt átvevő pénzügyi vállalkozás:

- ba) az átadó pénzügyi intézmény és az átvevő pénzügyi vállalkozás átruházásra irányuló jognyilatkozatát,
- bb) az átruházandó szerződések, azok biztosítékainak megjelölését,
- bc) a szerződésállomány-átruházás időpontját, ellenértékét, bd) az átruházandó szerződésállománynak az átadó pénzügyi intézménynél kimutatott könyv szerinti értékét, valamint a szerződésállományra vonatkozó értékvesztés, illetve céltartalék összegét,
- be) a szerződésben maradó felek azonosítására szolgáló adatokat,
- bf) az átvevő pénzügyi vállalkozás átvenni kívánt szerződésállományra vonatkozó üzleti tervét;

2c) ha az átvevő összevont alapú felügyelet alá tartozó pénzügyi vállalkozás:

akkor a b) pontban felsoroltakon túl az anyavállalatának azon igazolása is szükséges, hogy az átvevő összevont alapú felügyelet alá tartozó vállalkozások rendelkeznek az összevont alapú felügyelet szintjén felmerülő többlet-kockázatokat fedező szavatoló tőkével;

3) a szerződésállományt átadó pénzügyi intézmény ügyfelek részére küldendő értesítés-tervezete a szerződés-állomány átruházás szándékáról. A Hpt. 17/A. § (4) bekezdése előírja, hogy a szerződésállományt átadó pénzügyi intézmény — az átruházás MNB által engedélyezett időpontját megelőzően legalább harminc nappal — elektronikus úton, illetve elektronikus elérhetőség hiányában postai úton írásban köteles minden érintett ügyfelet értesíteni a szerződés-állomány átruházás szándékáról.

Az értesítéssel egyidejűleg az átadó pénzügyi intézmény köteles tájékoztatni az ügyfelet az átruházással összefüggésben szükségessé váló egyes szerződési feltételeknek az átruházás engedélyezett időpontját követő módosulásáról. A szerződési feltételek átruházással összefüggő egyoldalú módosítása a kamat, díj, költség tekintetében az ügyfélre nem lehet hátrányosabb. Ezen értesítés-tervezetben a Hpt. 17/A. § (5) bekezdése szerint tájékoztatni kell az ügyfelet az értesítés időpontjában fennálló tartozása összegéről és fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy az ügyfél az átruházás MNB által engedélyezett napjáig jogosult a szerződést díjmentesen írásban felmondani, ennek hiányában úgy kell tekinteni, hogy az átruházás tényét és az ezzel összefüggésben módosuló szerződési feltételeket tudomásul vette. A szerződés felmondása esetén az ügyfél fennálló kötelezettségei egy összegben esedékessé válnak, melyet legkésőbb a szerződés szerinti felmondási idő utolsó napjáig köteles teljesíteni;

4) a kérelmező nyilatkozata arról, hogy az engedély kiadása érdekében szükséges minden lényeges tényt és adatot közölt az MNB-vel *(elektronikus úrlapon)* (MNB tv. 59. § (2) bekezdés).

A Hpt. 17/A. § (3) bekezdése értelmében az MNB az átruházás engedélyezését megtagadja, ha az átvevő nem tudja igazolni, hogy rendelkezik az átvenni kívánt szerződésállomány vonatkozásában mindazon feltételekkel, amelyek biztosítják, hogy az átruházás ne veszélyeztesse az átadó pénzügyi intézmény átruházandó szerződésekben vállalt kötelezettségeinek teljesítését.

A Hpt. 17/A. § (6) bekezdése alapján a szerződésállomány átruházásával egyidejűleg — az átruházás MNB által engedélyezett időpontjának napjával — az átvevőre szállnak át a szerződést biztosító megállapodásokból eredő jogok és kötelezettségek, így különösen a zálogjogi, a kezességi, az óvadéki, a biztosítékként alkalmazott opciós, engedményezési és garancia-szerződésekből eredő jogok és kötelezettségek. E rendelkezés irányadó az átadó pénzügyi intézmény az átruházást megelőzően megillető adatigénylési, ellenőrzési jogosultságaira is. Az átadó és az átvevő pénzügyi intézménynek együttesen értesítenie kell a szerződést biztosító megállapodások kötelezettjeit a biztosítékok, a jogok és kötelezettségek átszállásáról.

A Hpt. 17/A. § (7) bekezdése értelmében a Hpt. 17/A. § (6) bekezdésében rögzített előírást kell alkalmazni a szerződésben maradó félnek az átadó pénzügyi intézménynél vezetett fizetési számlájára vonatkozóan az átadó javára kibocsátott — az átruházott szerződéssel összefüggő — beszédési és beszámítási felhatalmazásokban foglalt jogok és kötelezettségek szerint gyakorolt beszédésből és számlaterhelésekből származó bevételek tekintetében is azzal, hogy a beszédéseket és a számlaterheléseket az átadó pénzügyi intézmény az átvevő pénzügyi intézménnyel kötött

megállapodásban foglaltak szerint, illetve az átvevő pénzügyi intézmény utasításainak megfelelően köteles végrehajtani, és az ekként befolyt pénzeszközöket továbbítani az átvevő pénzügyi intézménynek.

A Hpt. 17/A. § (8) bekezdése előírja, hogy az átadó köteles az ügyfélnek, valamint egyéb kötelezettnek az átadónál nyitott vagy vezetett bármely fizetési számláját érintő fizetési megbízásról, hatósági átutalásról vagy átutalási végzésről, valamint bármely további számlaműveletről az átvevőt az arról való tudomásszerzést követően haladéktalanul tájékoztatni.

A Hpt. 17/A. § (9) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az átruházott szerződésállományba tartozó szerződésekhez kapcsolódó, biztosítéki céllal létesített biztosítási és egyéb jogviszonyokból eredő követeléseket engedményező szerződések és kedvezményezetti pozíciók is részét képezik az átruházott szerződésállománynak.

A Hpt. 17/A. § (10) bekezdése kimondja, hogy a szerződés-átruházás következtében felmerülő költség, díj az ügyfélre nem hárítható át.

A Hpt. 17/A. § (11) bekezdése lehetőséget ad a feleknek arra is, hogy a **már felmondott vagy lejárt szerződésekből származó követeléseket is átruházzák**, amelyek már nem adhatók át az átvevők részére szerződésállományként, csak követelésként. **Ha az átadó és az átvevő ebben egyeznek meg**, és ehhez a biztosítékok automatikus átszállásának lehetőségét is hozzá szeretnék kapcsolni, akkor **az ügylethez az MNB engedélye szükséges** és valamennyi szabály alkalmazandó, amelyet a Hpt. a szerződésállomány átruházása esetén is előír. Így többek között itt is limithez kötött az átadható követelésállomány és csak a meghatározott pénzügyi szolgáltatásokból eredő követelések adhatók át. Az követelésállomány átruházáshoz kért engedély iránti kérelem benyújtása esetében is a Hpt. 17/A. § (2) bekezdésében meghatározott dokumentumokat szükséges benyújtani azzal, hogy szerződések helyett követelések, szerződésállomány helyett követelésállomány értendő.

Amennyiben egy átadó intézmény egy tranzakció keretében kíván szerződésállományt és követelésállományt is átruházni, úgy a Hpt. 17/A. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek (legalább húsz szerződés vagy legalább tízmilliárd forint tőketartozás vagy lízingdíj-követelés) az egyes állományok tekintetében külön-külön kell fennállniuk!

Amennyiben a biztosítékok átszállásának jogával a felek nem kívánnak élni, akkor egyedi megállapodás alapján - csak úgy, mint eddig - továbbra is lehetőség van a követelésállomány MNB engedélye nélkül erre jogosult intézmény számára történő átadására.

A kérelmezőknek a fentiek mellett figyelemmel kell lenniük az MNB honlapján a Felügyelet/Engedélyezés és intézményfelügyelés/Engedélyezés/Gyakran ismételt kérdések között közzétett alábbi tájékoztatóra is:
„Tájékoztató az egyes engedélyezési, illetve nyilvántartásba vételi eljárások során leggyakrabban felmerülő, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) gyakorlatát érintő kérdésekkel kapcsolatban”

Utolsó módosítás: 2025. február